

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 4 września 2008 r.
o zmianie ustawy o izbach morskich
(druk nr 234)

USTAWA z dnia 1 grudnia 1961 r. O IZBACH MORSKICH (Dz. U. Nr 58, poz. 320, z późn. zm.)

[Art. 7.

W skład izby morskiej wchodzi przewodniczący oraz jeden lub więcej wiceprzewodniczących i ławnicy.]

<Art. 7.

W skład izby morskiej wchodzi:

- 1) sędziowie, w tym przewodniczący i jeden lub więcej wiceprzewodniczących,**
- 2) ławnicy.>**

<Art. 7a.

Do orzekania w sprawach należących do właściwości izb morskich Minister Sprawiedliwości deleguje sędziów na podstawie art. 77 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) spośród sędziów sądów powszechnych posiadających znajomość zagadnień morskich w zakresie spraw należących do właściwości izb morskich.>

[Art. 8.

- 1. Przewodniczącego i wiceprzewodniczących powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej spośród sędziów sądów powszechnych posiadających znajomość zagadnień morskich w zakresie spraw należących do właściwości izb morskich.*
- 2. Pozostałych pracowników izb morskich przyjmuje i zwalnia przewodniczący właściwej izby morskiej.]*

<Art. 8.

- 1. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej powołuje i odwołuje przewodniczącego i wiceprzewodniczących spośród sędziów delegowanych do izby morskiej zgodnie z art. 7a.**

2. Inspektorów dochodzeniowych oraz innych pracowników izb morskich przyjmuje i zwalnia przewodniczący właściwej izby morskiej.>

[Art. 9.

1. Przewodniczący i wiceprzewodniczący izb morskich zachowują stanowiska sędziowskie oraz, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów ustawy, prawa i obowiązki przewidziane w przepisach dotyczących sędziów.
2. Do pozostałych pracowników izb morskich mają odpowiednie zastosowanie przepisy o pracownikach sądów i prokuratury.]

<Art. 9.

1. Sędziowie sądów powszechnych orzekający w izbach morskich zachowują prawa i obowiązki przewidziane w przepisach dotyczących sędziów sądów powszechnych.
2. Do pracowników izb morskich mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.U. Nr 162, poz. 1125, z późn. zm.).>

[Art. 11.

1. W zakresie wynagradzania pracowników izb morskich mają odpowiednie zastosowanie:
 - 1) do przewodniczących i wiceprzewodniczących - przepisy w sprawie wynagradzania sędziów sądów powszechnych,
 - 2) do pozostałych pracowników - przepisy o pracownikach sądów i prokuratury.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska, zaszeregowanie oraz szczegółowe zasady wynagradzania pracowników izb morskich, a także kwalifikacje wymagane dla pracowników izb morskich wymienionych w ust. 1 pkt 2, dostosowując odpowiednio przepisy, o których mowa w ust. 1, do zakresu działania i struktury organizacyjnej izb morskich.]

<Art. 11.

1. W zakresie wynagradzania mają zastosowanie:
 - 1) do sędziów orzekających w sprawach należących do właściwości izb morskich – przepisy w sprawie wynagradzania sędziów sądów powszechnych,
 - 2) do pracowników izb morskich – odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska, zaszeregowanie oraz szczegółowe warunki wynagradzania pracowników izb morskich, a także kwalifikacje wymagane dla pracowników izb morskich, mając na uwadze przepisy, o których mowa w ust. 1 pkt 2.>

[Art. 14.

1. Izby morskie rozpoznają sprawy wypadków morskich na rozprawie, w pierwszej instancji - w składzie przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego oraz dwóch ławników w drugiej instancji - w składzie przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego oraz czterech

- ławników. Rozprawie przewodniczy przewodniczący lub wiceprzewodniczący izby morskiej.
2. Przewodniczący izby morskiej pierwszej i drugiej instancji może zwiększyć skład orzekający o dwóch ławników lub o wiceprzewodniczącego izby i jednego ławnika, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na zawiły charakter sprawy.
 3. Poza rozprawą postanowienia wydaje izba morska bez udziału ławników, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.]

<Art. 14.

1. Izby morskie rozpoznają sprawy wypadków morskich na rozprawie, w pierwszej instancji – w składzie jednego sędziego oraz dwóch ławników, w drugiej instancji – w składzie jednego sędziego oraz czterech ławników. Rozprawie przewodniczy sędzia.
2. Przewodniczący izby morskiej pierwszej i drugiej instancji może zwiększyć skład orzekający o dwóch ławników lub o jednego sędziego i jednego ławnika, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na zawiły charakter sprawy.
3. Poza rozprawą postanowienia wydaje sędzia bez udziału ławników, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.>

Art. 17.

1. Zwierzchni nadzór nad izbami morskimi sprawują:
 - 1) Minister Sprawiedliwości nad przewodniczącymi i wiceprzewodniczącymi izb morskich oraz nad trybem postępowania przed izbami,
 - 2) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej - w pozostałym zakresie.
 2. Nadzór bezpośredni nad izbami morskimi w zakresie zastrzeżonym Ministrowi Sprawiedliwości sprawuje prezes sądu okręgowego, przy którym działa izba morska.
 3. Nadzór nie może wkraczać w zakres orzecznictwa izb morskich.
- [4. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania izb morskich, uwzględniając w tym zadania przewodniczącego izby, podstawowe zadania referentów, kierownika sekretariatu i sekretarza izby, szczegółowy sposób prowadzenia i protokołowania rozpraw, tryb występowania o pomoc prawną i komunikowania się z innymi organami oraz organizację pracy izby.]
- <4. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania izb morskich, w tym:**
- 1) zadania przewodniczącego izby,
 - 2) zadania inspektorów dochodzeniowych,
 - 3) podstawowe zadania referentów, kierownika sekretariatu i sekretarza izby,
 - 4) szczegółowy sposób prowadzenia i protokołowania rozpraw,
 - 5) tryb występowania o pomoc prawną i komunikowania się z innymi organami,
 - 6) organizację pracy izby
- mając na uwadze zapewnienie skuteczności i sprawności prowadzonych przed izbami morskimi postępowań.>

[Art. 24.

Zainteresowani są w każdym razie armator i kapitan statku, którego dotyczy wypadek morski, oraz osoby podejrzane o zawinienie wypadku morskiego lub o błędne zachowanie, które przyczyniło się do wypadku.]

<Art. 24.

Zainteresowanym w sprawie jest każdy, czyjego interesu prawnego dotyczy wypadek morski.>

Art. 27.

[1. Po wszczęciu postępowania izba morska przeprowadza dochodzenie bezpośrednio przez przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego albo za pośrednictwem kapitanatu (bosmanatu) portu.]

<1. Po wszczęciu postępowania izba morska przeprowadza dochodzenie bezpośrednio przez inspektora dochodzeniowego albo za pośrednictwem kapitanatu (bosmanatu) portu.>

2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, obowiązki kapitanatów (bosmanatów) portów w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawach wypadków morskich w celu wyjaśnienia wszystkich okoliczności wypadku.

[Art. 28.

1. Dochodzenie ma na celu wyjaśnienie przebiegu, przyczyn i okoliczności wypadku morskiego przez zebranie potrzebnych wiadomości i utrwalenie śladów i dowodów.

2. Armator i kapitan statku obowiązani są na wezwanie izby morskiej udzielić wyjaśnień o statku, w szczególności o składzie jego załogi, miejscu pobytu statku i członków załogi lub o terminach przybycia statku do polskiego portu i o wysokości szkody, oraz przedłożyć izbie użyte w danej podróży mapy morskie, dzienniki i inne dokumenty potrzebne do wyjaśnienia okoliczności wypadku.]

<Art. 28.

1. Dochodzeniem w rozumieniu ustawy są czynności w celu utrwalenia śladów i dowodów oraz umożliwienia przeprowadzenia rozprawy przez wstępne wyjaśnienie przebiegu, przyczyn i okoliczności wypadku morskiego i ustalenie kręgu zainteresowanych oraz świadków.

2. Z zastrzeżeniem art. 20, każda osoba wezwana w charakterze świadka ma obowiązek stawić się i złożyć zeznania w dochodzeniu.

3. Rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie należy wydać na żądanie izby morskiej, a w wypadkach niecierpiących zwłoki - także na żądanie inspektora dochodzeniowego lub kapitanatu (bosmanatu) portu.

4. Armator i kapitan statku obowiązani są na wezwanie prowadzącego dochodzenie udzielić wyjaśnień o statku, w szczególności o składzie jego załogi, miejscu pobytu statku i członków załogi lub o terminach przybycia statku do polskiego portu i o wysokości szkody, oraz przedłożyć użyte w danej podróży mapy morskie, dzienniki i inne dokumenty lub dane gromadzone w formie elektronicznej potrzebne do wyjaśnienia okoliczności wypadku.

5. Izba morska jest upoważniona do:

1) dostępu i badania miejsca wypadku, statku, jego szczątków i zawartości,

- 2) sporządzania spisów oraz czasowego przejmowania części statków i innych rzeczy wymagających zbadania,
 - 3) dostępu do rejestratorów pokładowych i ich odczytów, a także innych zapisów,
 - 4) zapoznania się z wynikami postępowań i badań przeprowadzanych przez inne podmioty,
 - 5) uzyskania informacji i dostępu do dokumentacji użytkownika statku, producenta i innych osób lub jednostek organizacyjnych w zakresie niezbędnym dla ustalenia przyczyny wypadku.
6. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, obejmuje także prawo wstępu do wszystkich części portu.
7. Prowadzący dochodzenie na zlecenie izby morskiej korzysta z uprawnień, o których mowa w ust. 5 i 6, jest też uprawniony do:
- 1) przesłuchiwania świadków,
 - 2) zapoznawania się z zeznaniami w innych postępowaniach i udziału w przesłuchiowaniu świadków.>

[Art. 28a.

1. W przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 1a, sporządza się raport z dochodzenia w sprawie wypadku morskiego.
2. Raport, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:
 - 1) omówienie podstawowych faktów związanych z wypadkiem, wskazujące, czy w jego wyniku miała miejsce śmierć człowieka, obrażenia ciała lub zanieczyszczenie środowiska,
 - 2) określenie państwa bandery oraz oznaczenie właściciela lub armatora statku, oraz oznaczenie instytucji klasyfikacyjnej sprawującej nadzór nad statkiem,
 - 3) szczegółowe wymiary statków, które brały udział w wypadku,
 - 4) dane dotyczące silników głównych i pomocniczych statków, które brały udział w wypadku,
 - 5) dane dotyczące wieku pracowników, posiadanych przez nich dyplomów i świadectw oraz liczbę stanowisk i staż pracy na danym stanowisku,
 - 6) opis procedur bezpieczeństwa na statkach, które brały udział w wypadku,
 - 7) szczegółowy opis okoliczności, w jakich wydarzył się wypadek,
 - 8) ustalenie czynników, które stanowiły przyczynę wystąpienia wypadku, oraz wnioski zgodnie z wymaganiami bazy danych wypadków Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego,
 - 9) zalecenia mające na celu zapobieganie podobnym wypadkom w przyszłości, o ile jest to możliwe.]

[Art. 39a.

Po zakończeniu rozprawy, raport z dochodzenia doręcza się ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej oraz publikuje się na stronie internetowej izby morskiej. O publikacji raportu minister właściwy do spraw gospodarki morskiej powiadamia Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego.]

<Art. 39a.

- 1. Po uprawomocnieniu się orzeczenia wyciąg z orzeczenia publikuje się na stronie internetowej izby morskiej. W przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 1a, sporządza się i publikuje raport z postępowania w sprawie wypadku morskiego. O publikacji raportu minister właściwy do spraw gospodarki morskiej powiadamia Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego.**
- 2. Raport, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:**
 - 1) omówienie podstawowych faktów związanych z wypadkiem, wskazujące, czy w jego wyniku miała miejsce śmierć człowieka, obrażenia ciała lub zanieczyszczenie środowiska,**
 - 2) określenie państwa, bandery oraz oznaczenie właściciela lub armatora statku oraz oznaczenie instytucji klasyfikacyjnej sprawującej nadzór nad statkiem,**
 - 3) szczegółowe wymiary statków, które brały udział w wypadku,**
 - 4) dane dotyczące silników głównych i pomocniczych statków, które brały udział w wypadku,**
 - 5) dane dotyczące wieku pracowników, posiadanych przez nich dyplomów i świadectw oraz liczbę stanowisk i staż pracy na danym stanowisku,**
 - 6) opis procedur bezpieczeństwa na statkach, które brały udział w wypadku,**
 - 7) szczegółowy opis okoliczności, w jakich wydarzył się wypadek,**
 - 8) ustalenie czynników, które stanowiły przyczynę wystąpienia wypadku, oraz wnioski zgodnie z wymaganiami bazy danych wypadków Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego,**
 - 9) zalecenia mające na celu zapobieganie podobnym wypadkom w przyszłości, o ile jest to możliwe.>**

Art. 43.

1. Odwoławcza Izba Morska orzeka na podstawie wyników przewodu w izbie morskiej pierwszej instancji, uzupełnionego w razie potrzeby przewodem odwoławczym.
 2. Odwoławcza Izba Morska może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli odwołujący się mógł je przytoczyć w pierwszej instancji.
 3. Z zastrzeżeniem ust. 4 Odwoławcza Izba Morska nie jest związana wnioskami ani granicami odwołania.
 4. Odwoławcza Izba Morska może zmienić orzeczenie izby morskiej pierwszej instancji na niekorzyść zainteresowanego w części dotyczącej zastosowanego wobec niego środka, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lub 2, albo zastosować środek, o którym nie orzekła izba, tylko w przypadku zaskarżenia w tym zakresie orzeczenia przez delegata na niekorzyść zainteresowanego.
 5. Przepis art. 35 ust. 3 stosuje się odpowiednio tylko w warunkach określonych w ust. 4.
 - [6. Odwoławcza Izba Morska rozpoznaje zażalenie na postanowienie, o którym mowa w art. 35 ust. 3, na posiedzeniu, w składzie: przewodniczący lub wiceprzewodniczący i czterech ławnicy, najpóźniej w ciągu 3 dni od wpływu akt wraz z zażaleniem do Odwoławczej Izby Morskiej.]*
- <6. Odwoławcza Izba Morska rozpoznaje zażalenie na postanowienie, o którym mowa w art. 35 ust. 3, na posiedzeniu, w składzie: jednego sędziego i czterech ławników,**

najpóźniej w ciągu 3 dni od dnia wpływu akt wraz z zażaleniem do Odwoławczej Izby Morskiej.>

Art. 45.

[1. Od orzeczenia Odwoławczej Izby Morskiej rozstrzygającego w zakresie środka, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lub 2, zainteresowanemu, wobec którego środek został zastosowany, przysługuje apelacja. Apelację wnosi się za pośrednictwem Odwoławczej Izby Morskiej do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.]

<1. Od orzeczenia Odwoławczej Izby Morskiej przysługuje apelacja. Apelację wnosi się za pośrednictwem Odwoławczej Izby Morskiej do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.>

2. Apelacja powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata lub radcę prawnego.
3. Jeżeli w wyniku rozpoznania apelacji zaskarżone orzeczenie zostało uchylone w całości lub w części, przy ponownym rozpoznaniu sprawy stosuje się odpowiednio przepisy art. 43 ust. 4 i 5.
4. Na postanowienie Odwoławczej Izby Morskiej wydane w trybie art. 43 ust. 5 lub 6 zainteresowanemu, któremu zawieszono prawo wykonywania uprawnień w żegludze morskiej, przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem Odwoławczej Izby Morskiej do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem.
5. Okres trwania zawieszenia, o którym mowa w art. 35 ust. 3, zalicza się na poczet zastosowanego środka, o którym mowa w art. 35 ust. 1.
6. Od wyroków i postanowień Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wydanych w postępowaniu odwoławczym, o którym mowa w ust. 1 i 4, oraz od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie przed izbami morskimi nie przysługuje kasacja.